

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Viite: Asiantuntijalausuntopyyntö HE 116/2020 vp, Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi luonnonsuojelulain muuttamisesta 2.9.2020

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi luonnonsuojelulain muuttamisesta

Esityksessä ehdotetaan luonnonsuojelulakia muutettavaksi siten, että siihen lisätään uusi luku, joka mahdollistaisi kunnostus- ja hoitotoimet luonnon monimuotoisuuden suojelemisen edistämiseksi. Esityksen tavoitteena on parantaa luonnon monimuotoisuuden turvaamisen edellytyksiä ja tukea hallitusohjelmaan sisältyvän elinympäristöjen tilan parantamiseen liittyvän Helmi-ohjelman täytäntöönpanoa. Kunnostus- ja hoitotoimia tarvitaan erityisesti yksityismaiden heikentyneiden luontotyyppien ja lajien elinympäristöjen sekä maisema-alueiden osalta. Metsäkeskus pitää esitystä kannatettavana ja katsoo, että hoitotoimilla voidaan parantaa olemassa olevien alueiden monimuotoisuusarvoja.

Lakiesitykseen sisältyvän 6 g §:n 1 momentin mukaan tuen myöntämisen edellytyksenä olisi, ettei samaan toimenpiteeseen ole myönnetty muuta julkista rahoitusta. Pääallekkäisyyttä voi esiintyä mm. kestävän metsätalouden rahoituslain (34/2015) mukaisella ympäristötuella tai luonnonhoitohankkeiden tuella rahoitettavien toimenpiteiden kanssa sellaisilla alueilla, joilla metsälaki (1093/1996) on voimassa ja joilla tehtäville toimenpiteille kestävän metsätalouden rahoituslain mukaisia tukia voidaan myöntää. Luonnonhoitohankkeissa toteutettaville toimenpiteille ei ole niitä koskevissa säännöksissä määritelty sellaista vaikutusaikaa, jonka jälkeen uuden rahoituksen myöntäminen vastaavaan toimenpiteeseen olisi mahdollista. Tulkinnanvaraista voi myös olla, milloin eri lähteistä saatava julkinen rahoitus kohdistuisi samaan toimenpiteeseen.

Muun julkisen tuen vaikutuksesta kestävän metsätalouden rahoituslain mukaisen tuen myöntämisedellytyksiin säädetään lain 7 §:n 1 momentissa, jonka mukaan:

Tämän lain nojalla myönnettävän tuen edellytyksenä on, ettei rahoitettavaan työhön tai toimenpiteeseen ole myönnetty valtionavustuslain 4 §:n 2 kohdassa tarkoitettua julkista tukea tai verojärjestelmän kautta myönnettävää tukea taikka näitä tukia yhdessä.

Luonnonsuojelulain perusteella myönnettäväksi esitettävään tukeen ei sovellettaisi valtionavustuslakia eikä tavaroina ja palveluina myönnettävä tuki välttämättä olisi valtionavustuslaissa tarkoitettu julkisyhteisön varoista maksettava avustus tai muu etuus, johon kestävän metsätalouden määrälläisen rahoituslain 7 §:ssä viitataan. Säännöstä olisikin mahdollisesti muutettava niin, että siinä otettaisiin huomioon myös muut kuin valtionavustuslaissa tarkoitettujen julkisyhteisöjen myöntämät ja verojärjestelmän kautta saatavat julkiset tuet.

Metsäkeskus pitää tärkeänä, tukikelpoisten kohteiden maanomistajien tasapuolista kohtelua sekä tukihakujen että ELY-keskuksen suostumusmenettelyn kautta haettavien hoitokohteiden osalta.

Jos hoitotoimia kohdennetaan runsaasti suostumusmenettelyn kautta tulisi näiden kohteiden hakukriteerit ja valmisteluprosessi olla mahdollisimman avointa ja vuorovaikutteista maanomistajien suuntaan.

Metsäkeskus muistuttaa lisäksi, että kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain luonnonhoitohankkeet toteutetaan kilpailutusten kautta toimijoiden toimesta. Tätä kautta luonnonhoidon toimenpiteisiin on syntynyt jo osaamista ja yritystoimintaa. Uudella julkisella luonnonhoidon tuella voidaan edistää tätä kehitystä.

Lahdessa 9.9.2020

Anna Rakemaa
metsäjohtaja
Suomen Metsäkeskus

Liitteet

Jakelu Maa- ja metsätalousvaliokunta

Tiedoksi Kirjaamo Metsäkeskus